

ACC. NR M. 12599 i 1-5.

Landskap: Skåne Upptecknare: Bengt-Arne Persson, Dargstorp
Härad: Torna Berättare: Lars Nilsson, Stävie
Socken: Stävie Berättarens yrke: f. d. lantbr.
Uppteckningsår: 1952 Född år 1864 i Stävie

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

När den nya tiden kom till bygden. s. 1-5.

LuF 73.

ACC. N:R M. 12599:1.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Handel. Den första butiken i Stävie låg på nr. 3 och innehavaren hette Isaksson. Hans valspråk var: "Jävjas i den". En gång kröp där tjuvar in till honom i affären genom en kattelucka, men då byns drängar fick reda på det piskade de inbrottstjuvarna.

Så var det Anders Nilsson, som hade affär nere på Ljungen, vilken senare Sven Jönsson innehade. Så hade Nils Nilsson på nr. 11 i Stävie lite affär med tobak, kol skorpor m.m. Vid Stävie stn. var det Jöns Bengtsson, som satte upp affär. Senare Emil Persson.

Marknad. Tredje onsdagen i mån var det marknad i Lund, och när den stora höstmarknaden kom i sept., då var alla tjä-nare fria.

Fiske. Vi fiskade med bloss. Lampa i fören på båten. Vid detta ljusterfiske gällde det att ro tyst. Annars fiskade bönderna inte mycket.

De äldsta husen i Furulund, som jag minns, var skogvaktare Holmbäcks och bryggare Anderssons.

Det var landshövding Dixon, som skapade hela Furulunds sam-

ACC. N:R M. 12599:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

hälle.

-
Tröskförening fick vi ganska sent. Den förste, som skaffade tröska, var ägaren till Nyboholm, och han tröskade också till bönderna.

-
Kontrollförening har vi ännu.

-
Märgling. Visst har jag varit med om att märgla. Det var ett tungt arbete. Först minte de bort sanden för att få bort leran, varefter de fällde brinkarna, och så fick en se efter, när det började att lossna, så att ingen kom till skada. Märgeln gav betydligt bättre skördar, men man fick också lägga vanlig gödsel på annars blev det för skarpt. Det gav rika föräldrar och fattiga barn. Särskilt minns jag, att det var en man, som de kallade "rige Jöns", Jöns Nilsson, och han märglade för ett öre kärran.

Öppna diken lades igen vid 1880-talets början.

-
På gården fanns tillfälliga vaktepågar: en kopåg, en svinapåg och en fårapåg.

-
När folk skulle fästa sig förr, så fick de, när de kom, en ny kostym samt ett par träskor.

ACC. N:R M. 12599:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Bordsordning. Pigorna fick inte sitta till bords. Vid ena bordsändan satt husbondefolket, sedan drängarna, två halvkarlar, ryktaren och vaktepågarna, mitt emot drängarna satt tröskemännen.

-
Om vintern spann pigorna inne i stugan, ty något fick de göra, innan de lade sig kl. 9. Drängarna gav nattfoder kl.9, men sedan kunde de sitta och spela kort till sent på natten.

-
Emigration. En del reste iväg till Amerika, men många kom tillbaka och hade tjänat en del pengar. Det var bl.a. Per Larsson på nr. 11, och Åke Pålsson på nr. 5 hade en son, som gav sig iväg.

-
Skräddaren gick omkring på gårdarna och hämta symakinen fick varje bonde göra, och så åkte han från gård till gård. Han hette här Nils Skräddare (Nils Nilsson, nr.17). Skomakaren bodde på Ljungen, och han hette Nils Skomakare (Nilsson).

-
Sångförening fanns under klockare Wollins ledning. De sjöng vid baler, bröllop m.fl. tillställningar.

-

ACC. N:R M. 12599: 4.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vi dansade på gatan vid skolan till dragspelsmusik. Men de dansade också på gårdarna, och då insamlade man 50 öre till spelmannen.

-
Tidning. Man hade mest Folkets tidning, men på några platser även Fäderneslandet och Granskaren. Tidningen liksom övrig post hämtades två dagar i veckan, tisdag och fredag, av en man, som hette Åke Olsson (Auge Skräddare), i Lund. Han hade även bud med sig för kvinnorna, bl.a. tog han med sig till torget och sålde där. En tröskman, som hette Per Nilsson, skämtade en gång med honom och frågade, vad gåddorna kostade i Lund idag, ty man kallade honom Auge Gädde.

-
Husförhör. Det var så att prästen måste tysta dem ibland. Man samlades alla på en gång på en gård. Dock har jag knappast varit med om ett husförhör, ty de hade redan upphört då.

-
Frireligiösa fanns det knappast förr, dock var här några läsare, och man hade ett och annat läsmöte.

-
Trued Trallare var vid tinget i Dalby, och när han skulle lägga fingrarna på bibeln och svärja ed, så sa han: "De rycker i armen, de rycker i armen." Och för detta fick han

ACC. N:R M. 12599:57

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

en honnör av domaren.

Jöns Lustig var bl.a. jägare. En gång sköt han på en hög kobläddor ute på en äng, och efter det skottet var avfyrat, och han tittade upp, så sa han: "Jädrana, de ble där inte allihop". - Han målade även stolar åt folk och var lite snickare.

Stävie i sept. 1952

B.A. Person